

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

fidens: contra utrumque probabilius resolvit
Laym. apud Patrit. hic n. 85. Ad æqualitatem in-
 ter utramque partem servandam; utpote debito-
 rem teneri non ad integram solutionem, sed tan-
 tum ad partem debiti secundum proportionem
 dubii: tu sequere quod placet: sunt enim omnes
 tres sententiæ probabiles.

CONFERENTIA XXXVIII.

52. **A**N eadem sit ratio dubii circa tempus obli-
 gationis inchoandæ, & finiendæ? e. g. an
 in die jejunii vigiliæ, quod finitur hora duodecima
 noctis, dubitans, an sonuerit hora duodecima, pos-
 sit comedere carnes: econtra an feriã tertiã ante
 cineres, quo licet comedere carnes usque ad horam
 duodecimam, post dubitans an sonuerit hora duo-
 decima quã incipit obligatio jejunii, possit per-
 gere in vescendo carnibus? pro utroque sit

RESOLUTIO unica: In dubio circa *tempus*
inchoandæ obligationis, homo manet in possessione
 suæ libertatis. Econtra, in dubio circa tempus
finiendi obligationem, lex manet in possessione
 obligationis. Et regula certa apud Patrit. hic
 n. 86.

Et patet prima pars de tempore inchoandæ obligati-
 onis: Quia certum est legem obligare tota die naturali,
 usque ad horam duodecimam; de qua dubitatur, &
 idè in dubio non presumitur, feriã tertiã ante cineres
 homini licere vesci carnibus usque ad horam duo-
 decimam noctis, postquam incipit obligatio jeju-
 nii: ergo pro toto illo tempore homo habet liber-
 tatem suam vesci carnibus: adeoque dubitans cir-
 ca

ca finem, an sonuerit hora duodecima, non privatur sua, libertate vescendi carnibus; quia certum jus non tollitur per dubium. Econtra patet & altera pars de obligatione circa tempus finiendi obligationem; quia in die jejunii lex habet suam possessionem usque ad horam duodecimam noctis, de qua dubitatur, nec in dubio præsumitur: ergo possessio stat ex parte legis sive jejunii, ideoque non licet inchoare comedere carnes, donec certum sit sonuisse duodecimam.

At quid dicendum de sacerdote crastinâ celebraturo? R. cum distinctione: vel enim sacerdos habuit *dubium antecedens*, an scilicet sonuerit hora duodecima, omninò cessare debet ab ulteriori manducatione & potatione propter Reverentiam tanti sacramenti, ratione cujus tutior pars sequenda est. *Sanch. l. 12. de Matrim. Disp. 41. Laym. & alii.* Vel habuit *dubium consequens*, an scil. hac nocte horam duodecimam excefferit in edendo vel bibendo, probabile rectè censet Laym. n. 36. Sacerdotem posse celebrare. Ratio est: quia lex Ecclesiastica non videtur tam arctè adstringere conscientias in *dubio facti*, quod aliàs non præsumitur.

Cæterum si in loco illo sunt plura horologia, & unum jam sonuit duodecimam, aliud verò non: tunc qui post sonitum primi horologii ante sonitum alterius bibit vel comedit aliquid, potest sequenti die securè celebrare. Ratio est: quia talia diversa horologia habent se ad invicem, sicut duæ opiniones, quarum utramlibet amplecti in praxi: & aliàs secundum jura *in odiosis potest ad ultimum.*

Simile

Simile omninò prioribus dubiis est de juvene & sene in ordine ad jejunium servandum vel non servandum : quod si juvenis verè dubitet, an expleverit annum vigesimum primum, non tenetur jejunare, quia libertas est in possessione. Et contra senex dubitans, an expleverit sexagesimum annum, tenetur ad jejunium; quia in hoc possessionem habet lex certa jejunii : patet ex dictis.

CONFERENTIA XXXIX.

53. **Q**uia iterum aliud est dubium *obligationis contractæ* : ut si quis voveat aliquid, & dubitet, an se obligaverit sub mortali, an verò sub veniali tantum; aliud *dubium solutionis factæ*, ut si quis habeat plura debita, unum onerosum, alterum gratuitum, & facta aliquali solutione dubitat, an solutio illa sit debiti gratuiti vel onerosi; resolvendum hic est pro utroque

RESOLUTIO: In utroque dubio scilicet *obligationis contractæ & solutionis factæ* (consideratis omnibus & nullo obstante) præsumendum est id, quod dubitanti favorabilius, seu minus onerosum est. Ratio est: quia favores sunt ampliandi & odiosa restringenda: & in dubio nemo præsumitur se velle gravare. Atque hinc

I. Quodcumque possessio non stat pro verbis voti, tenetur vovens in dubio ad id, quod minus est. Ita *Sanch. l. 4. moral. c. 6. n. 86.* Quare vovens aliquid, & dubitans, an sub mortali vel veniali tantum se voluerit obligare, (si neque ex vi verborum, neque ex quantitate materiæ dijudicari certò possit) censendus est se obligasse tantum sub veniali.

II. Item